

Uluslararası Spor Organizasyonlarına Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Uluslararası Spor Organizasyonlarına Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32084>

Öz

Uluslararası Spor Organizasyonlarına Yönelik Tutum Ölçeği (USOYTÖ), bireylerin uluslararası düzeyde gerçekleştirilen spor organizasyonlarına karşı sahip oldukları tutumları ölçmek amacıyla geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, tutumun geleneksel olarak kabul gören bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutları kapsamaktadır. Ölçek geliştirme çalışması 2018 yılında Şmail Akta ve Akın Kan tarafından yapılmış olup, ölçeğin yapısal geçerliliği Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile, iç tutarlılığı ise **Cronbach Alfa** katsayısı ile test edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, aracın spor psikolojisi ve sosyolojisi alanlarında geçerli ve yüksek düzeyde güvenilir ölçümler sunduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Uluslararası Spor Organizasyonları, **Tutum Ölçeği**, Spor Psikolojisi, Ölçek Geliştirme, Bilişsel Boyut, Duygusal Boyut, Davranışsal Boyut, Psikometri.

Yazarlar

Şmail Akta, Akın Kan.

Amaç

Uluslararası Spor Organizasyonlarına Yönelik Tutum Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin Olimpiyatlar, Dünya Şampiyonalar gibi uluslararası spor etkinliklerine karşı geliştirdikleri duygusal, bilişsel ve davranışsal eylemleri standart bir yöntemle ölçmektir. Bu sayede araştırmacılar, büyük spor organizasyonlarının ev sahibi ülkeye veya genel topluma yönelik algılanan etkilerini bilimsel olarak değerlendirebilmektedir.

Ölçek, spor sosyolojisi, spor yönetimi ve halkla ilişkiler alanlarında, uluslararası organizasyonların toplumsal kabulünü, potansiyel risklerini ve faydalarını inceleyen çalışmalar için temel bir ölçüm aracı sağlamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, uluslararası spor organizasyonlarına yönelik tutumun çok boyutlu yapısını ortaya koymaya hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, tutumun üç temel bileşenine dayanan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, toplam 26 maddeden oluşmakta ve bu maddeler üç ana faktör altında toplanmaktadır:

Bilişsel Boyut: Bireylerin organizasyonlara dair bilgi, inanç ve düşüncelerini içeren 10 madde.

Duygusal Boyut: Bireylerin organizasyonlara karşı hissettiği duygusal tepkileri (Olumlu/Olumsuz Duygu) içeren 7 madde.

Davranışsal Boyut: Bireylerin organizasyonları izleme, katılma veya destekleme yönündeki eylemlerini içeren 9 madde.

Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme formatını kullanmaktadır: (1) kesinlikle katılmıyorum ile (5) kesinlikle katılıyorum.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal geçerliliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. Modelin kuramsal üç boyutlu yapıyla verilerle ne derece uyumlu olduğu, çeşitli uyum indeksleri aracılığıyla değerlendirilmiştir. Analiz sonuçları, modelin iyi bir uyuma sahip olduğunu göstermiştir.

Uyum indeksleri ve raporlanan değerler aşağıdadır:

χ^2/df : 2.98

RMR (Root Mean Square Residual): 0.11

SRMR (Standardized Root Mean Square Residual): 0.06

GFI (Goodness of Fit Index): 0.86

AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index): 0.82

NFI (Normed Fit Index): 0.94

NNFI (Non-Normed Fit Index): 0.95

CFI (Comparative Fit Index): 0.96

IFI (Incremental Fit Index): 0.96

Özellikle CFI, NFI, NNFI (0.90 üzeri) ve SRMR (0.08 altı) değerlerinin kabul edilebilir kriterleri karşılaması, üç faktörlü yapının geçerli olduğunu ve modelin veriyi yeterince açıkladığını kanıtlamaktadır. Bu detaylı [uyum indeksleri](#), orijinal PDF'deki Tablo 4'te belirtilmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığı, **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Ölçeğin genel puanı ve alt faktör puanlarının tamamı yüksek iç tutarlılık göstermiştir.

Raporlanan Cronbach Alfa değerleri:

Tüm Ölçeğe ilişkin Toplam Değer: **0.90**

Birinci Faktör (Olumlu Duygu): **0.89**

İkinci Faktör (Olumsuz Duygu): **0.93**

Üçüncü Faktör (Davranışsal): **0.88**

Tüm katsayıların 0.88 ve üzerinde olması, ölçeğin tutarlı ve güvenilir ölçümler sunduğunu,

dolayısıyla araştırma amaçlı kullanıma uygun olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Uluslararası Spor Organizasyonlarına Yönelik Tutum Ölçeği, keşfedici faktör analizi (KFA) ve ardından doğrulayıcı **faktör analizi** (DFA) kullanılarak geliştirilmiştir. Çalışma sonucunda, ölçeğin toplam 26 madde ile üç temel faktörden oluştuğu tespit edilmiştir: Bilişsel, Duyusal ve Davranışsal.

Duyusal boyut, Olumlu Duygu ve Olumsuz Duygu olmak üzere iki alt bileşen şeklinde ele alınmıştır. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması ve DFA sonuçlarında elde edilen iyi uyum indeksleri, bu üç faktörlü yapının teorik beklentileri karşıladığını ve ampirik olarak doğrulandığını göstermiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Kesinlikle Katılmıyorum - Kesinlikle Katılıyorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri ve Genel Yetişkin Popülasyonu

Yaş Grubu: Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Orijinal geliştirme çalışması, uluslararası spor organizasyonlarına yönelik tutumları belirlemek üzere belirli bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Uygulama, kendini değerlendirme yöntemiyle gerçekleştirilmekte olup, katılımcıların her bir maddeye ne derece katıldıkları belirtilmeleri istenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Spor Sosyolojisi, **Tutum**, Spor Organizasyonları, Ölçek, Yapısal Eşitlik Modellemesi, **Uluslararası Spor Organizasyonları**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: ismailaktas0025@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2018 yılında yayımlanan akademik çalışmada ile geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik ve araştırmaya amaçlı kullanıma ilişkin izinler için sorumlu yazar Şmail Akta ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım veya ücretlendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Akta, Ş., ve Kan, A. (2018). Uluslararası Spor Organizasyonlarına Yönelik Tutum Ölçeği geliştirme çalışması. *Journal of Human Sciences*, 15(4), 1817-1827.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [uluslararasi-spor-organizasyonlarina-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/uluslararasi-spor-organizasyonlarina-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf)

Uluslararası Spor Organizasyonlarına Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

Ölçek maddeleri, (1) kesinlikle katılmıyorum ile (5) kesinlikle katılıyorum arasında beşli Likert tipi bir derecelendirme ile yanıtlanmaktadır. Ölçek maddelerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

10 maddesi bilişsel boyut

7 maddesi duyuşsal boyut

9 madde ise davranışsal boyut

Örnek maddeler:

Ülkemin Uluslararası Spor Organizasyonlarında başarıları önemserim.

Uluslararası Spor Organizasyonlarının düzenlenen ülkeye prestij kattığını düşünüyorum.

Organizasyonuna rastlarsam kanalımdan geçirim.